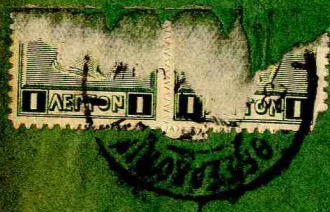

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Το εβδομήντον. ΟΥΕΤΗΣ Έχει γούμ
Διαμάντια ΗΘΗ μετ. Δ. Κ. ΒΟΥΛΑΖΗ
Υμνος στη Σαλονίκη: ο σταύρος
των αρχαίων Έλληνας. Η είσο-
δος του πολιούχου. Η άνοιξη-
οδηγή Κ. Α. ΚΑΡΑΒΙΔΑ Στο θέσο ΛΑΜΠΗ
ΓΑΛΛΗΙΟΥ Τροφείο ΙΡ. ΕΠΙΕΡΑ Στόν
κατώ σαν άντρα Ρ. ΧΑΤΖΗΝΑΣΗ. Π-
τασε γουστό της Ν. ΥΟΛΗ Το παρ-
αδει του Βασίλ Ι. ΜΟΡΟΖΟ μετ. Κ.
ΚΑΤΡΙΝΟΥ Στη μισά ΒΙΣΙΕΝΕ ΒΑΝΔΙΣ,
μετ. ΣΠΕΡΑΝΤΖΑ Α. Μία ζωή Δ. ΑΥ-
ΓΕΡΗ Το Γνώσ Ν. Γ. ΚΑΤΗΦΟΡΗ Ο Λυ-
δωίως με' ο Βασίλειος Δημοτικό
τροφείο Γ. ΠΑΠΑΪΩΑΚΗ Νύχτα όλου
φιλομασσε Δημοτικό Τροφείο
Ο πόθος ΠΙΒΗ Δ. ΜΑΡΤΙΝΗ. Θλίψη
με κυβερνάς ΓΙΑΝΝΗ ΑΡΔΑΜΗ. Κάτι
μακία ΓΙΑΝΝΗ ΚΟΥΓΙΟΥΑΝ. Το χαρ-
μισμένο φως Γ. ΒΑΝΑΣΗ ΙΖ.
ΝΙΤΣΑ ΜΕΛΑΝΤΑ ΚΡΙΤΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ Ρ.
ΧΑΤΖΗΝΑΣΗ. ΠΕΡΙΘΛΙΝΑ. ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΧΡΟΝΙΑ Δ' -- ΑΡ. ΦΥΛ. 3.

ΙΟΥΝΙΟΣ 1922

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΠΟ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ

ΧΡΟΝΙΑ Α' - ΑΡ. 3 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΙΟΥΝΙΟΣ 1922

ΤΟ ΕΥΡΗΜΑ ΜΟΥ (1)

W. GOETHE

Ich ging im Walde

Ἐπῆγα σ' ἓνα δάσος
Νὰ πάρω λίγη δροσό
Χωρὶς σκοπὸ κανένα
Χωρὶς κἄν νὰ τὸ νοιώσω.

Μέσ' στὴν οἰκίαν τηρῶ
Κρυμμένο λουλουδάκι
Σὰν τὸ ματάκι ὄραϊο
Σὰν στραφτερόν ἀστράκι.

Σκύβω γὰ νὰ τὸ κόψω
Μὰ πρὶν νὰ τὸ ἐγγίσω
Πονετικά μοῦ λέγει
Μή! θὰ φυλλορροήσω.

Τάχα δὲν εἶνε κρῖμα
νὰ πάγω νέο ἀκόμα;
Τάκουσα καὶ τὸ πέργω
μὲ ρίζες καὶ μὲ χῶμα.

Στὸν κῆπο μου τὸ βάζω.
Σὲ ἤσυχῃ γωνιά,
Καὶ τώρα φουντωμένο
Σκορπάει τὴν εὐωδιά.

ΕΧΕΙΣ ΤΟΣΑ ΔΙΑΜΑΝΤΙΑ

H. HEINE

Du hast Diamanten und Perlen

Ἔχεις τόσα διαμάντια καὶ πέτρες
Ἔχεις ὅ,τι τὸν κόσμον θαμβώνει
Ἔχεις ὡμορφα μάτια γραμμένα
Πὲς ἀγάπη μου, τί θέλεις ἀκόμη;

Σὰν θωρῶ τὰ ὄραϊα σου μάτια
Μιάστιγμὴ μοῦδ' αὐθαίνουσι οἱ πόνοι
Μὲ τραγούδι ἢ καρδιά μου γεμίσει
Πὲς ἀγάπη μου τί θέλεις ἀκόμη;

Τὰ ὄραϊα σου ἐκείνα τὰ μάτια
Τὴν καρδιά μου τὴν κάνουν νάσῶνῃ
Καὶ πεθαίνω καὶ λιώνω γὰ σένα

Ἄπ' τὸ Γερμανικό

Πὲς ἀγάπη μου, τί θέλεις ἀκόμη;

Δ. Κ. ΒΟΓΑΖΛΗΣ

ΤΑ «ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ» ἐκδίδονται ἀπὸ μιὰ συντροφιά τοῦ τὸ κάθε μέλος τῆς προσφέρει 10 ἢ 5 δραχμὲς κάθε μῆνα γὰ τὴν οικονομικὴ συντήρησίν του καὶ διευθύνεται ἀπὸ συντροφικὰ συνεργάτων.

Γραφεῖα ὁδὸς Ἐγνατίας 351.

Τὸ φύλλον δραχ. 1.

ΣΥΔΡΟΜΕΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΙ Χρονιάτικη δραχ. 12 ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΙ χρονιάτικη φράγκα 12
Ἐξάμηνη 6 Ἐξάμηνη 6

(1) Τὸ γεμῆτο μὲ ἀφέλεια καὶ δροσιά ποιηματάκι αὐτὸ τοῦ Γκαίτε εἶναι ἀλληγορικό. Τὸ γραφὲ λίγες ἐβδομάδες μετὰ τὸν γάμον του μὲ τὴν Χριστίνα Βούλπιους, μιαν ἐργάτιδα ποὺ τὴν ἀγάπησε καὶ τὴν στεφανώθηκε ἂν καὶ πολλοὶ τὸν ἐμπόδιζαν κ' ἄλλοι τὸν κατέκριναν σ' ὅ,τι γιὰ νὰ μὴν πάρῃ μιαν ἀριστοκρατίδα, ὅπως ἦταν κ' αὐτὸς ἀριστοκράτης καὶ πλούσιος, καὶ νὰ καταδεχτῆ νὰ πάρῃ μιὰ κόρη τοῦ λαοῦ. Ὁ Γκαίτε δὲν ἄκουσε κανένα παρὰ τὴν φωνὴν τῆς καρδιάς του καὶ πῆρε τὴν Χριστίνα γυναῖκα του, αὐτὸ δὲ τὸ ποιηματάκι του ἔχει μιαν ἀντανάκλασιν τῆς ψυχικῆς του γαλήνης κ' εὐχαρίστησιν ἀπ' αὐτὸ τὸ συνοικέσιον.

ΥΜΝΟΣ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

~*~*~

Ο ΕΙΣΠΛΟΥΣ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Πίσω απ' τὸ μέγαν Ὀλυμπον ἀργὰ ἔγερονεν ὁ ἥλιος
μέσ' στὴν πλατιά τὴν καταχνιά τοῦ πέλαου πέφταν οἱ ἴσκιοι
κι' ὡς ἀητονύχι μελαψὸ τὸ θεῖο πλήθαινε βράδι
κι' ἀπόμακρα απ' τῆς θάλασσας τὸν ἄστατο ὄχτυ ἐδείχτη,
σὰ στέριος λόγος, ὀρθία ἢ τριήρης τῶν Ἑλλήνων.....
Γύρω της βρόνταε ἢ τριλυμὰ κι' απ' τὸ τιμόνι ὁ γέρος
ὁ καπετάνιος κάρφωνε μ' ἔμπειρο μάτι, ὀλόϊσια,
τὸν λόφο σου κι' ἀρμένιζε γοργὰ νὰ ρθῆ ν' ἀροάξῃ....
Σὰν ἀντισμένη λεημονιά ἢ ἀστροφεγγιά ἀσπροβόλαε,
κι' εἰσπλέοντα ὡς νοιώσανε τὸ ὑγρὸ τοῦ Βιρδαρίου τὸ χνῶτο
κι' ἔκατσε ἢ πλήρη σὲ στρωτὴν ράχη καὶ σείστηκε ὅλη
μπρὸς στὸ γιालὸ σου ὀναύκληρος ἐπήδησε κι' ὡς πάντες
στὴ νύχτα, μὲ βαθιὰ σιγή, προσμέναν, εἶπε: «Ἡ χώρα
εἶνε, ὦ συντρόφοι, πρόσβατη· ρίχτε ἀγκυρα καὶ πιάστε!»

Η ΕΙΣΟΔΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΟΥΧΟΥ

Σὰν τὸν πολύφυλλο κισσὸ λαοὺς γιομάτο ὡς ἦταν
τὸ περιγιάλι σου, ὁ εὐφραδὴς ἀπόστολος μὲ τόλη
ξεμπαρκαρίζονταν κι' εὐθύς σὰν περιστέρι ἀμόλαε
τοῦ θεοῦ τοῦ λόγου τὴν βροντὴν τὴν εὐαγγελισμένη.
Βαθιά ἢ ψυχὴ σου μ' εἰωδιὰ χριστιανικὴ ἐποτίσθη
κι' ὡς βάτος ἄναψες ἱερὴ καὶ φέγγεις στὸν αἰῶνα.
Ἄλόγου ποδοβολητὸ μπρὸς στὴ βαριά σου πύλη
μεσονυχτὶς ἀκούστηκε κι' ὅλο τὸ κάστρο ἐσειστή....
σὲ πρῶτο χάραμα ἔλαμψεν ὁ τόπος κι' ὡσάν κρῖνο
σοῦ ἀνθοῦσεν ἢ γλυκιὰ ψυχὴ νοιώθοντας καβαλάρης
τροπαιοφόρος ποῦ ἔφτασεν ὁ ἀφέντης Ἄη-Δημήτρης
τὸ χέρι βάλλεις τὸ λευκὸ στὴ ζώνη καὶ μὲ τάξη
ἐπίσημη λυεῖς τὰ κλειδιά καὶ τοῦ τὰ παραδίνεις
«Βάγιο ἢ ψυχὴ μου εἶνε στρωτὸ γιὰ νάμπης πολιοῦχε!»

Η ΑΝΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗ

Φυσὰ ὁ Βαρδάρης δυνατὰ κι' ὅλο κι' ἀπλώνει ἢ φλόγα
φίδι φοιχτὸ πολὺγλωσσο, ἢ πυρκαγιὰ σὲ ζώνει
στά σκεπαστὰ τὸ μάλαμα λιώνει καὶ τρέχει αὐλίκι
κι' ὡς μέγα σιῆνος κοιτσιδιῶν φεύγει ἔξαλλα ὁ λαὸς σου
σκούζοιν τ' ἀγρίμια στὸ ἄγναντο τοῦ Ὀλύμπον πλαῖ τὸς κάβους
κόβουν μὲ βία τ' ἀραδιαστὰ καράβια... Ἄτρομη μόνη
ἢ φεία ψυχὴ σου ἀνέγγιχτη απ' ἁμαρτία καὶ φλόγα,
σὰ ρόδον ὀλοδρόσερο μέσα στά ἐρείπια στέκει
στοιχὸ τῆς ἀνεστέρεβης ἐλπίδας, ποῦ ὅλο τάζει
καινούργια δόξα καὶ ζωὴ. Κι' ὦ! νὰ τὴν ἢ ὦρα σου! ἦλθε!
Σὰν ἄυλον ἄροτρο ἀπὸ φῶς τὸ πνεῦμα τῶν Ἑλλήνων
σκίζει τὴ γῆς κι' ὀρθάνοιχτες ἐπλάτυνε τὶς ροῦγες
καρσὶ στ' ἀγέρια τοῦ πελάου νὰ εἰσπνέης βαθιά· νοῦς πλάστης
μὲ χτύπο ἀργὸ σφυροκοπάει γιὰ σὲ τὸν νέον αἰῶνα.

Κ. Δ. ΚΑΡΑΒΙΔΑΣ

ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Ἐφυγες τώρα λυγερὴ,
κυρά νὰ πᾶς στὴ Χώρα
καὶ τὸ χωριὸ μένει ἔρημο
σὰ νὰ τὸ δέρνει ἢ μπόρα.

Στὴν ἐκκλησιά δὲν ἔρχονται
γιὰ νὰ σὲ ἴδουν οἱ ἀρχόντοι
καὶ στὴν πλατεῖα δὲν περπατοῦν
γιὰ σένα κ' οἱ γερόντοι.

Στὸ δρόμο σου πεῖα δὲν περνοῦν
λαγοῦτα ἀπὸ τὴν Πόλι,
οὔτε στὴ βρύση σταματοῦν
νὰ πιοῦν νερό οἱ βουκόλοι.

Στὸ σπίτι ποῦ καθώσουνα
τὰ πάντα βουβαθῆκαν,
τὰ παραθύρια ἀράχιασαν
κ' οἱ γλάστρες μαραθῆκαν...

Ἐφυγες τώρα, λυγερὴ,
κυρά νὰ πᾶς στὴ χώρα
καὶ στὸ κατῶφλι ὅπου ἔγενθες
ἢ μοῦγλα ὑφαίνει τώρα.

ΧΡ. ΕΣΠΕΡΑΣ

ΣΤΟ ΘΕΡΟ..

Κι' ἂν τὸ κορμί σου ἐφούσκωσε
καὶ μέστωσε σὰ στάχι
καὶ φλέγεται κοντὰ σὲ νιό,
τὶ σκιάτῃρες ποῦ φεύγεις;

Ἡ θημωνιά δὼ εἶν' ἀψηλὴ
κ' ἔχει καὶ λίγον ἴσκιο·
γείρε νὰ ξανασάνουμε
τὶ ἀνάπαν τὰ κορμιά μας
καὶ κόπηκαν στοῦ λιοπυριοῦ
τὴ λάβρα καὶ στὸ θέρο.

Μονάχος εἶμαι καὶ καλὴ
θά μοῦναι ἢ συντροφιά σου,
καλὴ θᾶν ἢ κουβέντα μας
καὶ θὰ μᾶς ξεκουράση

Κι' ἄ μὲ τίς γλύκες του ἄθελα
μᾶς ξεγέλαση ὁ πόθος
καὶ σ' ἕνα τυφλαγκάλιασμα
μᾶς σφίξει, τὶ πειράζει!...

Μὴ σκιάζεσαι· ποιὸς θὰ μᾶς δῆ
στὸ ντάλα μεσημέρι..

ΛΑΜΠΗΣ ΓΑΛΗΝΙΟΣ

ΣΤΟΝ ΚΑΠΝΟ ΣΑΝ ΟΝΕΙΡΟ

Στὸ λοχαγὸ μου τὸ Νίκο τὸν Κοιτοπόδη ποῦ σκοτώθηκε
στὴ μάχη τοῦ **ΡΑΒΙΝΕΣ** τὴν 1η τοῦ Μάη τοῦ 1917.

Τὴ μέρα ποῦ τὰ σύννεφα κατάλεφα ντυμένα
τὴν ὦρα τετραγάλανη στολίζον ὁμορφιά
τὰ λούλουδα κ' οἱ φυλλωσιές π' ἔχουνε στολισμένα
τὴ γῆ μὲ μύρια χρώματα καὶ μοσκομυρωδιά.

Σὰν ἀνοίγουνε τὰ ῥόδα τὴν ἀνέγγιχτη καρδιά τους
τὸ Μάη καληνορίζοντας μὲ μιὰ γλυκιὰν ἐφχή,
ποῦ τὰ πουλιὰ τρελόχαρα μὲ τὸ κελάδημά τους
λένε τὴ γλυκολάλητη στὸν πλάστη προσεφχῆ.

Τὴ μέρα κείνη πέταξε ψυχούλα ἀγαπημένη
ποῦ ἀγγέλοι τὴν καλέσανε ψηλὰ στὸν οὐρανό,
τὰ νιάτα ἐδῶ μᾶς τ' ἀφησε καὶ δάφνες στολισμένη
μᾶς χάθηκε σὰν ὄνειρο στῆς μάχης τὸν καπνό.

ΡΑΔΟΣ ΧΑΤΖΗΝΑΣΗΣ

— Κάτι τι σωριάστηκε μέσα μου και στο ίδιο εκείνο μέρος που κάποτε με κάρφωσε με το βαθύ και δυνατό της βλέμμα, κι' αντήχησε τ' όξυ και περιπαιχτικό της γέλιο, ή ψυχή μου ξέσπασε σ' ένα βουβό κλάμμα.

N. Γ. ΚΑΤΗΦΟΡΗ

ΤΟ ΓΚΑΖ

Του Ποιητή ΓΙΩΡΓΟΥ ΕΛΑΤΗ

Αυτό πια ήταν ανυπόφορο. Άρκετά. Διό μήνες τώρα και το ανέχεται. Διάολε! Έπρεπε ν' αλλάξει δωμάτιο. Ήτανε τόσο πληχτικό και μονότονο! Ύστερα εκείνη ή κυρ' Ανθεμη είχε μιά τόσο έλεεινή καρπουρίτσα - άλλο πράμα. Σου έρχότανε να της κόψεις μιά - μπάμ, ίσα ή καρπουρίτσα. Μά τι σούσουρο ύστερα θά γινότανε! Φαντάσου την κυρ' Ανθεμη να κλαίει, αυτή, που έχει τα μάτια της πάντα δακρυσιμένα. Μάλιστα εκείνα τα μάτια καθώς είναι κόκκινα σου φαίνεται πως σε άγριοκοιτάζουν. Έ τότες είναι, που σ' ανάβουν τα αίματα και θέλεις να της σπάσεις τη όαχη. Ή άλλη του ή σπητονοικοκυρ'ι τουλάχιστο ήτανε ίσια. Καλύτερα να έμενε σ' εκείνη. Άλλά μπά! Τι τὰ θές! Αυτός ό κόμος θέλει μυστικότητα. Να μη σε ξαίρουν που στέκει και που βρίσκεσαι. Μπορείς έτσι, αδερφέ, ν' άποφεύγεις φασαρίες. Να μιά καταδίωξη παραδείγματος χάρη Λοιτών, από αύριο δρόμο. Κι' από σήμερα μάλιστα. Αυτά συλλογίζονταν ό Ζώης ένψ'ι πλανιόντανε στους δρόμους γυρεύοντας έννοιιαστήριο. Κι' αυτό ίσα - ίσα του έκοψε τους συλλογισμούς του. « Ένοιιαζέτε δωμάτιον μετ' επίπλων. » Παρακαλώ! Νοικιάζετε δωμάτιο; Να περάσω είπατε; Όχι πόσο ζητάτε; Σταθήτε. Άς περάσω να τώ ιδώ. Ώραία. Λοιπόν ζητάτε, είπατε 150. Μά δέν είναι άκριβά; Ναι, έχετε δίκιο. Ή κατάσταση βλέπετε, μά... Άς είναι. Λοιπόν. Σύμφωνοι έ; Αυ γενοίρ κυρία. τ' άπόγεμα έρχομαι.

* *

Σου λένε : Και που θά πάτε κύριε Ζώη ;

— Όδός... όδός... Κολοκοτρώνη αριθμός 2... Όταν με ζητήσετε θωτάτε : έδω μένει ό κύριος Ζώης; και θά με βοηθήτε.

Φαντάσου τώρα: Έδω μένει ό κύριος Ζώης;

— Ποιός είπατε;

— Ό κ. Ζώης. Τόνε ζητάω.

— Δέν τόνε ξαίρομε κύριε.

— Μά πώς...

Χί! Χί! Χί! Δέν τόνε ξαίρουμε. Κι' εκείνος θά μείνει μ' άνοιχτό στόμα. Ύστερ' από μέρες τόνε συναντούνε τυχαίως.

— Ήρθα σπίτι σας και δέ σας έβροηκα. Δέ σας ξαίρουνε, λέει.

— Πώς! Περίεργο! Κάποια παρεξήγηση βεβαίως.

Κι' όλο έτσι. Τι τὰ θές! Χίλιους να υποψιάζεσαι κι' ένα μονάχα να πιστεύεις. Κοινωνία...

Μ' αυτό τώ γκάζ! Διάολε πώς τρεμοσβύνει έτσι; στραβώνει τόν άνθρωπο. Είν' επικίνδυνο στα μάτια. Βρέ! Κάπου διάβαζε, κάπου άκουσε πως μπορεί κανείς και ν' αυτοχτονήσει κιόλας. Τώ άνοίγεις, λέει, όταν θά πέσεις και τώ άλλο προάί βρίσκεσαι πεθαμένος. Όμορφος θάνατος, μά τώ θεό! Τί γλυκός! Γλυκός σ'ιν τώ φως.

Σηκώθηκαν από την καρέλα του πάνω κι' έβημάτιζε στο δωμάτιο. Τι όμορφα που λαμποκοπούσανε οι τοίχοι! Καθώς μάλιστα ήτανε κι' άσπρισμένοι! Σταμάτησε.

Μά να πεθάνει κανείς σ' ένα τώσ' όμορφο δωμάτιο!... Ούφ!... Σε δωμάτιο! Τι κοινός θάνατος! Άλλωστε τι σχέση είχε τώρα ό θάνατος μ' αυτόνε! Τι σχέση!... Κι' όμως τώ καρφώθηκε στο κεφάλι αυτή ή ιδέα σαν τὰ καρφιά στα ματέρια. Ναι! Ούτε σκέψη. Αυτοχτονία με γκάζ! Τι μεγαλειό έχει τέτιος θάνατος... Μά καλά, θά-

νατος και θάνατος! Άς συλλογιστεί λοιπόν τίποτες άλλο. Ή νέα του σπιτονοικοκυρά φαίνεται καλή γυναίκα. Όμως ό άντρας της είναι στραβός από τώ ένα του μάτι. Να, αυτός παραδείγματος χάρη μπορούσε να τόνε σκοτώσει. Αυτός!... Μά πάλι... Τι βλακείες είναι αυτές! Κι' όμως τίποτε πιο εύκολο. Να τού έρθει έτσι μιά ιδιοτροπία ν' άνοίξει τώ γκάζ την ώρα, που θά κοιμάται και —

Τήν άλλη μέρα οι έφημερίδες θά γράφανε: Ήυτοκτόνησε διά φωταερίου ό Ζώης Πινόλης εις την υπ' αριθμόν 3... οικίαν της όδου Καλλιδρομείου. Οι λόγοι έρωτικοί... Ναι έτσι θά πούνε. Θάν τόν έσκότωναν και κατόπι θά πούνε κιόλας πως αυτοχτόνησε. Μά όχι, αυτό δέ θά γινότανε ποτέ, ποτέ!

Καλά και πώς θάν τώ κατάφεραν; τίποτες εύκολότερο παρ' ν' άνοίξουνε τώ γκάζ και - πάει ό Ζώης...

— Ναι, μά κι' αυτός, που θάν τώ κάνει αυτό, δέ θάν τήνε γλυτώσει όχι...

Έτσι μουρμούρισε δυνατά κι' εκάθισε στο γραφείο του. Έγραφε, έγραφε με μανία. Τελείωσε τέλος κι' έδιάβασε: « Έγώ ό Ζώης Πινόλης δηλώνω προστά σε Θεό και σ' ανθρώπους πως όχι, δέν είμαι τρελλός. Πώς όχι, εγώ δέν αυτοχτόνησα. Και τώρα, που με βλέπετε πεθαμένο άλλος μου άνοιξε τώ γκάζ, εκείνος ό άντρας της σπητονοικοκυράς μου ό στραβός, ή κάποιος άλλος. Έγώ δέν αυτοχτόνησα. Τ' όρκίζομαι. Δέν είμαι τρελλός εγώ ν' αυτοχτονήσω. »

* *

Ό σπιτονοικοκύρης βιαζότανε. Βλαστημούσε, φώναζε, άνοιγοκλείνοντας εκείνο τώ μάτι τώ στραβό. Παρέκει ή σπιτονοικοκυρά του με μιάν άλλη γυναίκα κουβέντιαζαν. Έλέγανε :

— Άχ, δέ βλέπεις κυρά Κατίνα τύχη, που την είχα; Μόλις ήρθε την πρώτη βραδυά κιόλας ν' αυτοχτονήσει; Μηδὰ είναι κι' άλλο ή που θά πάρει τώ σπίτι μου κακό όνομα. Θάν τώ βάλουνε όλες οι έφημερίδες.

— Έχεις δίκιο, ποιός λέει όχι... Κακοτυχία...

Εκείνη τη στιγμή έμπήκεν ένας άντρας. Ήταν κουτσός. Ένας κουτσός άντρας με μαστούνη. Κρατούσε μιάν έφημερίδα.

— Έ, έ, τώ γράφανε; Φώναξε ή σπιτονοικοκυρά σαν τόν είδε.

— Κοίταξε. Να! Έδώ! Τήν έκαμες τη δουλειά σου χριστιανή μου με τώ νοίκρη σου. Χα! Χα! Χα!

— Να, δέ σου τάλεγα; Έκαμε αυτή στην άλλη γυναίκα.

Όρίστε κατάσταση. Όρίστε. Όρίστε. Θά χάσω τὰ νοίκια μου. Άσε την τρομάρα μου. Άχ, τι μου ήτανε...

Σε λίγο δύο άνθρωποι μπήκανε στην κάμαρα, φέρανε μιά κάσα, τόν έβάλανε μέσα και κατόπι βγήκανε φορτωμένοι με την κάσα.

— Πάμε, κυρά Κατίνα... Ού, θά λιποθυμήσω...

— Κουράγιο, Κουράγιο...

Όξω έν' άμάξι περίμενε. Τόν εφόρτωσαν και σε γίγο αυτό έφυγε. Άρχισε να τρέχει, να τρέχει - πώς έτρεχε!...

Τέλος κάπου σταμάτησε. Τόν εκάτεβασαν.

Δύο άνθρωποι κουβέντιαζαν,

— Μυαλό, που τώ είχε ό φουκαράς...

— Έ, κόσμος είν' έδώ, θωτάς... Πιάσ' έδώ τέλος πάντων να τόνε κατεβάσουμε στο λάκο.

— Έμπρός, ίσα...

Τώ φέρετρο άρχισε να κατεβαίνει.

— Έ, τώ φουκαρά, κάτι χειρότερο από σκύλλος πάει...

— Άλειτούργητος. Ήθελ' έρωτας ό νέος, χέ, χέ, χέ...

Γελούσανε κι' οι δυό σιγανά.

λήτερα σὰν εἶχανε κάποια δυνατώτερη περιγραφή καὶ μιὰ σκεπτικὴ ψυχολογικότητα μέσα τους. Τ' ἄλλα του καλοῦσινα, μὰ δὲν τοὺς βοῖσκω καμιὰ δύναμη, τίποτα τὸ βαθύ, τὸ μελετημένο. Θαρρεῖ κανεὶς πὺς ἔχουνε κάτι τὸ ἐξεζητημένο, τὸ ψέφτικο καὶ ὄχι τὸ ζωντανό, πὺς νὰ ξετυλίγεται ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ μὲ φυσικότητα στὰ μάτια τοῦ ἀναγνώστη. Ὁ κ. Ζήρας κάτι θὰ γράφῃ μὰ πρέπει ν' ἀφήνῃ τὴν ψυχὴ του λείψον στὸ νὰ δυστυπώῃ τὰ συναισθήματά της ἀδιαφορώντας γιὰ τὴν τύχὴ λίγη παραγωγή. Τὸ καλὸ εἶνε πάντα λίγο.

«Μινόλα» τῆς Βασίλισσας τῆς Ρουμανίας. ἔκδοτ. οἶκος Ἐλευθερουδάκη. Ἀθήνα. Μετάφρασις Αἰμιλίας Καραβία. Ἐνα ὁμοιογενὲς καὶ καλογραμμικὸν ρομαντζάκι, ἄς ποῦμ' ἕνα παραμυθάκι πὺς μιᾶζει σὰν τὰ δικὰ μας τὰ δημοτικὰ παραμυθία, μὲ τέτλια χάρι καὶ ἀπλότητα εἶνε γραμμικόν. Ἐχει ὅλη τὴ γλυκάδα τῶν παραμυθιῶν μας μὲ τὶς ξωτικές, τὶς πεντάμορφες βασιλοπούλες τους, γιὰτὶ καὶ ἀπὸ δὲν εἶνε ἄλλο παρὰ μιὰ ἱστορία μιᾶς μικρῆς λυπημένης βασίλισσας. Ἡ μετάφρασίς του πολὺ καλὴ χωρὶς κανένα μισοῦ νὰ πῶ τρωτό.

Ἡ συγγραφέας καὶ Βασίλισσα τῆς Ρουμανίας ἔχει κάποια ἰδιαίτερη ἀγάπη καὶ ἀφοσίωση εἰς τὴν τέχνην μαζί μ' ἕνα τάλαντο ἀξιοζήλευτο, πὺς τὴν ἔχει κάνει γνωστὴ σ' ὅλο τὸ φιλολογικὸν κόσμον. Κάποιον μάλιστα εἶδα πὺς πρόκειται νὰ παῖξῃ ὡς πρωταγωνίστρια σ' ἕνα κινηματογραφικὸν ἔργον καὶ πὺς ὑπόγραφε τὸ σκεπτικὸν συμβόλαιον μὲ κάποιαν Ἀμερικανικὴν Ἐταιρίαν. Ἀπόδειξις πὺς ἡ συγγραφέας αἰσθάνεται βαθιὰ τὴν πρῶτὴν τῆς τέχνης τόσο πὺς καμιὰ πὺς τὶς ἐπιρροὲς τῆς θεοῦ της, ὡς Βασίλισσας, νὰ μὴ μπορεῖ καὶ τὴν ἀπομακρυνῆ ἀπ' ἀφ' ἑαυτοῦ.

P. ΧΑΤΖΗΝΑΣΗΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

ΛΑΒΑΜΕ: Ἐστιάδα μηνιατικὴ φιλολ. ἔκδοσις ἀρ. 7. Χίος Ἀπριλίου 1922. Διευθυνταὶ Γιαν. Σγόντζος—Ἀντρέας Λοῖζος. Συδρ. χρόν. ἀρ. 20. ἑξάμηνη 12.

Μοῦσα: Μηνιαῖον περιοδικὸν ἀριθμ. 10-(22) Ἀθήνα Μάης 1922. Διευθύνεται ἀπὸ συντροφίαν συνεργατῶν. Γραφεῖα Δραγατσανίου 6 Ἀθήνα συδρ. χρόν. ἀρ. 15 ἑξάμ. ἀρ. 8 τὸ φύλλον λεπτ. 1.25.

Πανακοθήκη Μηνιαῖον περιοδικὸν Ἀθήναι Νοέμβριος 1921—Φεβρουάριος 1922. Διευθ. Δ. Καλογερόπουλος συδρ. ἑτησίαν ἀρ. 20. Γραφεῖα Χαριλάου Τρικούπη 22.

ΕΥΡΩΠΑ ΟΡΙΕΝΤΑΛΕ Μηνιαῖον περιοδικόν, Ρώμη, Ἀπριλίου—Μάης ἀριθμ. IV—V. Διευθύνεται ἀπὸ διακεκριμένους καθηγητὰς ἀκαδημαϊκοὺς. Ἐπίσημον ὄργανον τοῦ Ἰνστιτούτου διὰ τὴν Ἀνατολικὴν Εὐρώπην. Συδρῶν ἑτησίαν λιρέτ. 25, τὸ φύλλον λιρέτ. 3. Γραφεῖα VIA NAZIONALE 89 ROMA.

Ἡ Ἀγωγή: Δεκαπενθήμερον παιδαγωγικὸν περιοδικὸν ὄργανον τοῦ παγκυπρίου διδασκαλικοῦ συνδέσμου ἀρ. 14. ἐκδίδεται εἰς τὴν Λευκωσίαν Κύπρου, ὑπεύθυνος Γ. Χατζηπαύλου, συδρ. ἑξωτ. φρ. χρ. 10.

HELLAS: Μηνιαῖον περιοδικόν, ἀριθμ. 1, ὄργανον τοῦ Γερμανοελληνικοῦ συνδέσμου, διευθύνεται UERLAG "ELLAS", HAMBURG.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Κ. Κ. Γω. Ζηρ. Ἀθήνα.— Τὸ περιοδικὸν μας ἔχει ἀνοικτὰς τὶς στήλας του γιὰ ὅποιον θέλῃ τὴν καλοσύνην νὰ τὸ τιμῆσῃ. Ἄλλους ὄρους δὲν ἔχουμε.

Α. Μάρκο. Σμύρνη.— Εὐχαριστοῦμε. Σᾶς στείλαμε καὶ τὰ δύο πρῶτα φύλλα.

Κ. Ἀντων. Τ. Τ. 930.— Ὅχι καὶ τόσο καλά.

Κ. Κοιτόπ. Ἀθήνα.— Οἱ «Φανταχτεροὶ χοροὶ» κάτι καλὸν λένε μὰ μὲ πολλὰ λόγια, λυπούμαστε πὺς δὲν μποροῦμε νὰ κάνουμε τίποτε γι' αὐτοὺς.

Παπ. Μαρτ. Κέρκυρα.— Εὐχαριστοῦμε. Σᾶς στείλαμε καὶ τὰ δύο πρῶτα τεύχη. Ὁ «Πόθος» καλὸς θὰ δημοσιευτῇ. Τὸ «Σὺ» ὄχι καὶ τόσο καλόν, ἔχει καὶ τὸ μέτρο ἀνανόηστο καὶ χασμωδίες πολλές.

Ν. Χατζ. Ἐνταῦθα.— Εὐχαριστοῦμε. Τὸ «Πρῶτ'» καὶ ὁ «Χειμῶνας» εἶνε πολὺ ἄτεχνα. Δὲν ξέρομε τὸ πρῶτότυπον, πὺς ἔπρεπε νὰ σταλοῦνε, μὰ ἡ μετάφρασίς τους δὲ μᾶς λείπει τίποτα. Ὁ «Χειμῶνας» κάπως καλοῦσινα, μὰ ἔχει τόσες ἀτεχνίες. Ἄ μπορεῖ νὰ λεχθῇ στίχος: ὅλα τὰ χόρτα στοὺς ἀγροὺς — εἶνε θερισμένα — καὶ εἶτσι περνοῦν οἱ μέρες — καὶ τὰ χρονιάκια μας ἕνα ἕνα! Ἡ «Ἀνατολή» καὶ τὸ «Ἡλιοβασιλευμα» καλά, μὰ θέλανε δουλεῖν. Πρέπει νὰ τοῖς δοθῇ μιὰ μεγαλιότερη φιλολογικὴ πνοὴ πὺς δὲν τὴν ἔχουνε. Θὰ ὑποβληθῶνεν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν καὶ ἂν τὰ ἐγκρίνῃ θὰ τοὺς γίνῃ ἡ σκεπτικὴ ἐπεξεργασία καὶ θὰ δημοσιευτοῦνε. Δικά σας στείλατε μας, μὰ νὰ μὴν εἶναι πολὺ μεγάλα. Ἐχουμε τόσο λίγο χωρὸν.

Δ. Ἀγγ. Ἐνταῦθα.— Λάβαμε τὴν ἑξάμηνον συδρῶν. Εὐχαριστοῦμε ἡ μιὰ ζωὴ καλὴ δημοσιεύεται.

Β. Παράρ.— Ὁ πρῶτος στίχος τῶν «Πρασ. ματιῶν» ὄχι πετυχημένος. Οἱ ἄλλοι μὲ μιὰ μικροῦλα ἐπεξεργασία θὰ δημοσιευτοῦνε.

Εἰς ὅλα τὰ Ποτοποιεῖα, Παντοπωλεία, Ποτοπωλεία κ.λ.π. βλέπετε γραμμικόν τὸ ὄνομα

ΟΥΖΟ ΤΥΡΝΑΒΟΥ

Τὸ μυστικὸν τῆς τέχνης τῆς κατασκευῆς τοῦ

ΟΥΖΟΥ ΤΥΡΝΑΒΟΥ

ἀπὸ τὸ 1870, ἐποχῆς τῆς ἐφευρέσεώς του, τὸ κατέχει μόνον

Ο ΟΙΚΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΥ

(ὁ ὁποῖός εἶναι καὶ ὁ ἐφευρέτης του).

Ὅποτε προσέχετε δταν ἀγοράζετε Οὔζο Τυρνάβου μὴ παραλείπετε νὰ ζητήτε τὴν μάρκαν Κατσαροῦ, διὰ νὰ εἰσθε βέβαιον ὅτι πίνετε πραγματικὸν Οὔζο Τυρνάβου.

Τὸ Οὔζο Κατσαροῦ πρέπει νὰ γνωρίζετε εἶνε βρασμένον καὶ περασμένον ἀπὸ τὸ καζάνι δύο φορές, ἀπεσταγμένον δὲ κατὰ τοιοῦτον τρόπον ὥστε ὅλαι αἱ βλαβεραὶ οὐσίαι νὰ μὲνουν εἰς τὸ καζάνι.

Ἐδῶ ἀκριβῶς εἶνε καὶ τὸ μυστικὸν του διὰ τὸ ὁποῖον προτιμᾶται ἀπὸ ὅλους τὸ

Οὔζο Κατσαροῦ.

ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΝΟΙΚΟΔΟΜΗΣΙΝ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΓΥΨΟΥ ΕΝ ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑ

Ἡ Ἀνωτατὴς Ἑλληνικὴ Βασιλικὴ Βιομηχανικὴν Παρομοιωθεὶς
φέρει εἰς γυψοὺν τῶν κ. κ. Ἀρχιτεκτονικῶν, ἐργολάβων
οἰκοδομῶν καὶ ἐπιφανῶν οἰκοδομημάτων ἑλλῶν
ὅτι τὸ ἐν ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑ (Πελοπόννησος)
Ἐργοστάσιον αὐτῆς ἔχει εἰς τὴν
παραγωγήν γυψοῦ
οἰκοδομῶν
καὶ
προπλασμάτων
καὶ δύναται, ἐκ προηγουμένη
γυψῶν πρώτης ποιότητος εἰς ἑκατὸν
τόνοις, ὅς καὶ λίθους διατρέχει ἐκ γυψοῦ
(βάρους 900 κοίλων τὸ κυβικὸν μέτρον) διαφόρων
διαστάσεων συμφορικῶς κατὰ τὴν διδομένην ποιότητα
Ἡ Βασιλικὴ ἀνεθάρμυξε εἰς τοὺς τοὺς κ. κ. Ἀρχιτεκτονικοὺς
καὶ τοὺς οἰκοδομητάς ἐκ γυψοῦ, ὅτι εἰς ὁλόκληρον τὴν Ἑλλάδα
καὶ Ἀγίον τὴν ἐπιπέδον τῶν οἰκοδομῶν, ἦτοι ἐπιπέδον
καὶ ἄλλοις, ὅσοις ἐπιπέδον κ. κ. ἀνάγει
μὲ γυψοῦ, καὶ ὅτι ἀπὸ τοῦ γυψοῦ ἐπιπέδον
ἀποκρίσει ἀποικοδομήσας τοῦ
γυψοῦ ἐν Ἑλλάδι ἔτι καὶ
εἰς τὴν τῶν ἡμε-
ρῶν ἰεραρχία
τῆς τιμῆς
τῆς ἀμετέρας ἡμε-
ρας ἀναγγεῖται ὅτι, τὸ ἐναντιὸν
καθόσον ἡ τιμὴ τοῦ γυψοῦ, καθάπερ
ἔχει ἐν Θεσσαλονίκῃ, εἶναι ὑπερῶν τῆς
ἐν τῇ τιμῇ τῆς ἀμετέρας. Σημειώσεται ὅτι ὁ
γυψὸς εἶναι κατελεγκμένος διὰ τὴν ποιότητα
καὶ ἀποκρίσει ἀποκοδομήσας καὶ ἄλλοις
μετ' ἀβρότητα, εἴτε μετ' ἄλλοις
ἐπιπέδον ἢ ἐπιπέδον.

Διαρκὴς παρακαταθήκη ἐν Θεσσαλονίκῃ

ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΑΙ : ΓΡΑΦΕΙΑ ΖΑΝΝΑ & ΜΑΥΡΟΓΟΡΔΑΤΟΥ ΣΤΟΙΣ ΧΑΤΣΗ ΟΣΜΑΝ 7-8-9